

NEAIZMIRSTI
IZLASĪT

Iznācis *Dienas Biznesa*
speciālizdevums *Nekustamais
īpašums*

Darbaspēka nodokļu sloga
čempioni

Naudas drukāšana iedzinusi
pasauli dziļos parādos

**ĒRTI LIETOJAMS
SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMU KONTS**

Eksperti

Vai informācija par patiesā labuma guvējiem vairs nebūs publiski pieejama?

Publicitātes foto

*Inga Bite, "Zvērinātu advokātu birojs CersJurkāns" juriste,
23.11.2022*

**Jaunākais
izdevums**

ABONĒT

Jau esam pieraduši, ka informācija par uzņēmumu patiesā labuma guvējiem ir brīvi publiski pieejama ikvienam interesentam. Lai to saņemtu, nav ne jāreģistrējas, ne jānorāda, kādēļ šī informācija vajadzīga vai kur tā tiks izmantota. Ir pietiekami Uzņēmumu reģistra mājas lapā atrast sevi interesējošo uzņēmumu un viss redzams kā uz delnas.

Teju aizmirsusies nebūt ne tik senā pagātne, kad informācija par uzņēmumu patiesā labuma guvējiem izplatījās baumu līmenī no mutes mutē vai plašsaziņas līdzekļu analitiskajos

Tevi varētu interesēt

Veikalos vēl atrodamas neizpirktās Krievijā un Baltkrievijā ražotās preces

Dalies ar šo rakstu

raidījumos, bet to pārbaudīt varēja vienīgi īpaši tam pilnvarotas iestādes un amatpersonas.

Latvija bija viena no pirmajām valstīm, kas jau no 2018. gada 1. aprīļa nodrošināja informācijas par uzņēmumu patiesā labuma guvējiem pieejamību ikvienai personai. Sākotnēji šī informācija bija pieejama par maksu, bet jau no 2019. gada vidus – bez maksas. Publiski ir brīvi pieejams patiesā labuma guvēja vārds, uzvārds, dzimšanas datums, mēnesis un gads, personas kods, valstspiederība un dzīvesvietas valsts. Šī informācija bez šaubām ir uzskatāma par fiziskas personas datiem Vispārējās datu aizsardzības regulas izpratnē. Tādēļ diskusijas par to, vai gadījumā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējums neaizskar personu tiesības uz datu aizsardzību, juristu vidū notika jau sen. Tomēr līdz šim tās nebija guvušas atspoguļojumu tiesu praksē, ņemot vērā to, ka no pieteikuma iesniegšanas tiesā līdz reālam spriedumam nereti paiet vairāki gadi.

Tiesa: Informācija par uzņēmumu patiesajiem labuma guvējiem nav publiskojama

Eiropas Savienības (ES) Tiesa atzinusi par spēkā neesošu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas...

Šonedēļ, 2022. gada 22. novembrī, Eiropas Savienības Tiesa publicējusi spriedumu lietās, kas nacionālajā (Luksemburgas) tiesā ierosinātas jau 2019. un 2020. gadā. Šis spriedums, visticamāk, aizsāk vairāku tiesvedību un tām sekojošu tiesu nolēmumu sēriju saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un personas datu aizsardzību. Minētajā spriedumā apvienotajās lietās C 37/20 un C 601/20 Eiropas Savienības Tiesa analizē tā sauktās “AML 5. Direktīvas” normu, kas prasa, lai informācija par uzņēmuma patiesā labuma guvējiem būtu pieejama visiem jeb, kā tas formulēts direktīvā, “ikvienam sabiedrības loceklim”.

Tiesa atzinusi, ka direktīvas prasība pēc pilnīgas atklātības pārkāpj personas tiesības uz datu aizsardzību jo, lai gan šim regulējumam ir legītīms mērķis, tas nav samērīgs. Legitīmo mērķi “novērst Savienības finanšu sistēmas izmantošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai” Tiesas

30.

novembris

Topošajiem
maģistrantiem

ATVĒRTO
DURVJU
DIENA

VISI SLUDINĀJUMI →

No īpašnieka

Dzīvoklis

Ciemupes iela, Rīga

256 789 EUR

ieskatā var sasniegt arī ar personu tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, proti, prasot, lai katrs, kurš vēlas iegūt informāciju par sabiedrības patiesā labuma guvēju, atklātu savu identitāti un pamatotu savu “legitīmo interesi”, kā tas bija pirms “AML 5. Direktīvas” stāšanās spēkā. Attiecīgi šobrīd spēkā esošais regulējums ar Tiesas spriedumu ir atzīts par spēkā neesošu, un tā rezultātā juridisku spēku ir atguvis agrāk spēkā esošais jeb “AML 4. Direktīvas” regulējums. Tas paredzēja, ka informācija par uzņēmuma patiesā labuma guvējiem ir pieejama “jebkurai personai vai organizācijai, kas var pierādīt, ka tām ir likumīgas intereses”.

Atšķirīga šajā gadījumā ir niansēs. Proti, ja šobrīd ikviens var ieskatīties internetā un sev vajadzīgo informāciju iegūt dažās sekundēs jebkurā diennakts laikā, tostarp brīvdienās un svētku dienās, tad atbilstoši spriedumam šī pati informācija būtu atsevišķi pieprasāma, bet kāda amatpersona Uzņēmumu reģistrā vai citā iestādē vērtētu pieprasītāja “likumīgās intereses” esamību. Visticamāk, rezultātā informācija tāpat tiktu izsniegta, tomēr tās saņemšana prasītu ievērojami vairāk laika un pūļu.

Tā kā aprakstītais Eiropas Savienības Tiesas spriedums taisīts saistībā ar direktīvu, tūlītēju ietekmi uz dalībvalstu tiesību sistēmām tas nerada. Tomēr tas rada labu pamatu šīs jaunākās Eiropas Savienības Tiesas judikatūras gaismā pārvērtēt dalībvalstu un arī Latvijas tiesību normas, ar kurām “AML 5. Direktīva” ir pārņemta. Tāpat tas rada pamatu Latvijā reģistrētiem patiesā labuma guvējiem vērsties Satversmes tiesā, apstrīdot Latvijas tiesību normas, kas paredz informācijas par patiesā labuma guvējiem brīvu publisku pieejamību. Visticamāk, vai nu likumdošanas vai tiesvedības rezultātā būs jānonāk pie risinājuma, kura ietvaros informācija par sabiedrības patiesā labuma guvējiem būs grūtāk pieejama un attiecīgi arī visas nepieciešamās klientu un darījumu partneru pārbaudes, īpaši, ja uzņēmums reģistrēts ārvalstīs, kļūs vēl sarežģītākas un laikietilpīgākas.

Tomēr ne mazāk interesants ir arī jautājums par to, kā šī prakse attīstīsies turpmāk. Šobrīd Eiropas Savienības tiesa ir atklāti norādījusi, ka noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas mērķis pats par sevi neattaisno pilnīgu privātuma zaudēšanu, kā arī neatceļ privātpersonu tiesības uz datu aizsardzību. Vispārējā datu aizsardzības regula ir piemērojama arī jautājumos, kas saistīti ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

Tādēļ sagaidāms, ka šim spriedumam sekos citas ar personas datu aizsardzību saistītas tiesvedības gan vispārējās jurisdikcijas tiesā, gan Satversmes tiesā un Eiropas Savienības tiesā. Tas savukārt nozīmē, ka ir sagaidāmas vēl citas būtiskas un interesantas atziņas par to, kur meklējama robeža starp personas tiesībām sargāt savus datus un valsts tiesībām ar tiem rīkoties. Ir gadījumi, kad tas var būt arī cilvēka fiziskās drošības jautājums.

Komentāri

Pievienot komentāru

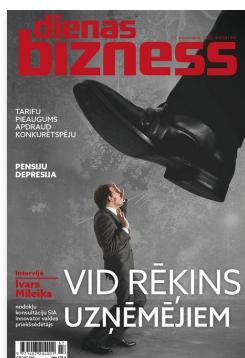
Tirdzniecība un pakalpojumi

**Veikalos vēl
atrodamas
neizpirktās
Krievijā un
Baltkrievijā
ražotās preces**

Foto: pixabay.com

LETA, 07.10.2022

Jaunākais izdevums

 ABONĒT

Dalies ar šo rakstu

Vairāku Latvijas mazumtirdzniecības veikalu tīklu plauktos vēl atrodamās Krievijā un Baltkrievijā ražotās preces galvenokārt ir neiztirgotie pārpalikumi, savukārt pieaudzis pieprasījums pēc Ukrainā ražotām precēm, lai gan noiets pēc tām bijis pietiekami labs arī pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā šī gada 24.februārī, atklāja aptaujātie uzņēmumu pārstāvji.

Veikalu tīkla "Mego" valdes loceklis Igors Šihmans sacīja, ka "Mego" vēl līdz šim brīdim turpina veikt izmaiņas preču piegādātāju klāstā. Patlaban preces no Krievijas un Baltkrievijas veikalos aizņem mazāk nekā 2% no apgrozījuma, un no tām vairāk nekā 60% preču tiek iztirgotas uz atlaidēm.

Taujāts, vai veikalos iedzīvotāji interesējas par Krievijas un Baltkrievijas produkciju, Šihmans pauda, ka interese esot, galvenokārt - par bērnu pārtiku, sēklām, tējām un saldumiem.

Vienlaikus "Mego" strauju Ukrainas produkcijas realizāciju nav novērojusi. "Pieprasījums pēc šīm precēm ir bijis pietiekami augsts arī pirms konflikta," skaidroja Šihmans, piebilstot, ka Ukrainā ražoto preču īpatsvars "Mego" veikalos palicis nemainīgs, taču uzņēmumā regulāri tiek izskatītas jaunas sadarbības iespējas ar piegādātājiem no Ukrainas.

LASĪT TĀLĀK

Komentāri

Pievienot komentāru

